

Till dig som vill använda REAGERA-S20

REAGERA (Responding to Elder Abuse in GERiatric care) är ett forskningsprojekt som bedrivs i samarbete mellan Region Östergötland, Region Jönköpings Län, Linköpings Universitet, Jönköping University och Linnéuniversitetet. Det långsiktiga målet med projektet är att förbättra det stöd som ges inom hälso- och sjukvård och kommunal omsorg till äldre personer som är eller har varit utsatta för olika typer av våld eller övergrepp.

Formuläret REAGERA-S är ett sätt att ställa frågor till äldre personer om våld och övergrepp de kan ha varit utsatta för genom livet. "S" står för "självsfattning" och formuläret kan antingen fyllas i av den äldre personen själv eller ställas muntligt. Om en person svarar jakande på någon fråga behöver det följas upp med ett samtal kring vad personen varit med om, samt eventuella behov av hjälp och stöd. Det går inte att avgöra hur allvarligt det som hänt varit eller om personen är i behov av hjälp och stöd genom att enbart titta på svaren i formuläret.

REAGERA-S20 är en vidareutveckling av formuläret REAGERA-S och under åren 2023-2025 pågår en slutlig vetenskaplig utvärdering av formuläret. Frågorna är tänkta att fånga upplevelser av våld och övergrepp från såväl anhöriga som personal inom vård- och omsorg och andra individer den äldre personen träffar regelbundet. Målet är att formuläret ska kunna användas både av personer utan kognitiv sjukdom och av personer som har en mild till medelsvår kognitiv sjukdom. Hur väl formuläret fungerar för de olika grupperna kommer utvärderas i den pågående studien.

Formuläret består av tre delar, men tanken är inte att alla tre delarna alltid behöver användas. Man väljer i stället vilka delar man vill använda baserat på situationen och syftet med mötet.

Del 1: "Upplevelser av negativa händelser" (sidan 1)

De tre frågorna på första sidan är tänkta att kunna användas som screeningfrågor, dvs om personen svarar "ibland" eller "ofta" på någon av frågorna bör man som professionell gå vidare och söka mer information, till exempel genom att ställa frågorna i del 2. Om personen svarar "aldrig" på samtliga frågor behöver inte del 2 användas, men del 3 kan fortfarande vara aktuell. Om detta fungerar som tänkt utvärderas i den pågående vetenskapliga studien.

Del 2: "Har något av nedanstående hänt dig under det senaste året?" (sidan 2)

Del 2 används om del 1 indikerar att personen kan ha varit utsatt för våld eller övergrepp. Sidan kan också användas ensamt för att ställa mer direkta frågor om olika typer av våld eller som uppföljning i de fall man vet att våld tidigare skett. Om man väljer att gå direkt till del 2, kan man med fördel ändå använda den inledande texten till del 1 som en introduktion till mötet.

Del 3: Negativa händelser tidigare i livet (sidan 3)

Del 3 används för att kartlägga erfarenheter av våld och övergrepp tidigare i livet. Tidigare utsatthet kan vara viktig att känna till eftersom sådana upplevelser kan påverka hur personen reagerar i olika situationer, men också för att det kan finnas ett kvarstående behov av hjälp och stöd.

Formuläret är gratis att använda men vi ber dig först kontakta forskningsledaren och upphovsrättsinnehavaren Johanna Simmons (johanna.simmons@liu.se).

Mer information om REAGERA projektet:

www.liu.se/forskning/reagera/reagera-demens

Kontakt: johanna.simmons@liu.se

Upplevelser av negativa händelser

Det är ganska vanligt att bli utsatt för negativa handlingar av personer i ens närhet, till exempel anhöriga, bekanta eller personal inom vård och omsorg.

Om man behöver hjälp att klara sin vardag kan det leda till påfrestande situationer och en ökad risk att utsättas för negativa handlingar, även av personer som bryr sig om en.

Frågorna nedan handlar om olika negativa händelser och ställs för att de som behöver hjälp och stöd ska kunna få det.

1. Händer det att någon i din närhet behandlar dig respektlöst?	Aldrig	Ibland	Ofta
2. Händer det att du känner dig illa till mods med någon i din närhet?	Aldrig	Ibland	Ofta
3. Händer det att någon i din närhet använder en hård ton eller är otrevlig mot dig?	Aldrig	Ibland	Ofta

Har något av nedanstående hänt dig under det senaste året?		
1. Har någon flera gånger varit nedlåtande mot dig eller förolämpat dig?	NEJ	JA
2. Har någon flera gånger skrikit på dig eller skällt ut dig?	NEJ	JA
3. Har någon försökt kontrollera vad du ska göra eller bestämma vilka du får träffa?	NEJ	JA
4. Har du känt dig rädd för någon i din närhet?	NEJ	JA
5. Har någon hotat att skada en person du bryr dig om eller ditt husdjur?	NEJ	JA
6. Har någon knuffat eller nypt dig?	NEJ	JA
7. Har någon slagit eller sparkat dig?	NEJ	JA
8. Har någon kommit med oönskade sexuella kommentarer?	NEJ	JA
9. Har någon tagit på din kropp mot din vilja eller tvingat dig till sexuella handlingar?	NEJ	JA
10. Har det hänt att du inte fått hjälp när du behövde det för att till exempel äta, klä dig eller ta medicin?	NEJ	JA
11. Har någon varit hårdhänt eller behandlat dig illa när de skulle hjälpa dig, till exempel med mat, kläder eller mediciner?	NEJ	JA
12. Har någon lurat dig på pengar eller stulit från dig?	NEJ	JA

Negativa händelser tidigare i livet

Kränkningar, våld och övergrepp kan förekomma genom hela livet.

Man kan ha blivit utsatt av anhöriga, till exempel föräldrar, partner eller vuxna barn, men också av personal inom vård och omsorg eller annan person.

Även om det var länge sedan det hände, så kan det påverka hur man mår nu och hur man reagerar i olika situationer.

Frågorna nedan handlar om saker som har hänt tidigare i livet. De kan ha hänt när du var barn eller vuxen.

1. Har någon hotat dig, förnedrat dig, försökt bestämma vad du får göra eller utsatt dig för något annat psykiskt våld?	NEJ	JA
2. Har du blivit slagen, sparkad eller utsatt för annat fysiskt våld som du uppfattade som skrämmande?	NEJ	JA
3. Har någon tagit på din kropp mot din vilja, tvingat dig till sexuella handlingar eller utsatt dig för något annat sexuellt övergrepp?	NEJ	JA
4. Har någon lurat dig på pengar, utnyttjat dig ekonomiskt eller mot din vilja tagit kontroll över din ekonomi?	NEJ	JA
5. Har du varit med om att inte få den hjälp eller de hjälpmedel du behövde för att klara ditt dagliga liv?	NEJ	JA